

[Aksel Larsen.]

mindeligt anvendte og det billigste Næringsmiddel herhjemme, været ligefrem et Næringsmiddel for Luksusforbrug, saa høje har Priserne været; men Regeringen og Kartoffelnævnet og de prisregulerende Myndigheder ser roligt til og siger: „Vi holder os klar til Indgriben, hvis det skulde blive nødvendigt.“ Det sagde det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen for 3 Maaneder siden, det siger han ogsaa i Dag, han skifter ikke Mening paa 3 Maaneder, og det vil han formentlig ogsaa sige til Foraaret. Men Kartoffelpriserne bliver stadig ved at være oppe i disse fantastiske og fuldkommen urimelige Højder.

Det er paa Tide, der bliver gjort noget ved Priskontrollen, og saa er det Spørgsmaalet, hvilken Opfattelse der er den rigtige, Ministerens eller det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersens. Ministeren mener, at Loven ikke er god nok, og at den skal laves om. Det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen siger stik modsat, at navnlig § 8 i den gældende Lov er tilstrækkelig god og stærk, og at der er ikke Grund til at være utilfreds hverken med Lovens Aand eller Bogstav. Det er det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersens Mening. Naar det er hans Mening, kan jeg ærligt talt ikke forstaa, hvorfor han saa i Slutningen af sin Tale kan anbefale nogle Ændringsforslag til den Lov, som han hævder i Forvejen er god nok efter Aand og Bogstav.

Man kan altsaa tvistes om, hvilken Opfattelse der er den rigtige. Man kan derimod ikke tvistes om, hvorvidt Loven har virket og er blevet administreret efter Ønske, for det er ikke Tilfældet, det viser Prisstigningerne, og det viser Pristallet, som fra Januar 1940 til Oktober 1940 er steget fra 203 til 248, og jeg er ikke bange for i dette Tilfælde at være Spaamand og sige, at Stigningen fra Oktober til Januar vil vise sig at være langt større end Stigningen fra Juli til Oktober. Efter at Pristalsreguleringen af Arbejdslønningerne er ophævet, har Prisstigningen for Alvor taget Fart. Derfor har vi Bevis for, at hvis denne Lov skulde være god nok efter Aand og Bogstav, maa det være dem, der administrerer den, der maa være noget i Vejen med; begge Dele kan ikke være godt.

Priskontrolraadet selv siger Hus forbi. Det udsendte den 24. Oktober i Aar en lang Erklæring til Offentligheden om Aarsagerne til Prisstigningerne og om Aarsagerne til, at Priskontrolraadet ikke havde kunnet forhindre Prisstigninger.

Priskontrolraadet siger, at Prisstignin-

gerne har 4 Aarsager. For det første Prisstigninger paa Ind- og Udførselsvarer. Hertil vil jeg sige, at fordi Udførselsvarer stiger i Pris, behøver Prisen ikke at stige paa det hjemlige Marked, der kunde Regeringen gribe ind. Den har gjort det i meget beskedent Omfang, hvad Smørret angaar, ellers har den ikke gjort det; vi staa imidlertid ikke her over for nogen naturbettinget Stigning i det hjemlige Prisiniveau.

Hvad Prisstigningen paa Indførselsvarer angaar, er det en Kendsgerning, at i det Omfang, der indføres Varer her til Landet, indføres de fortrinsvis fra Tyskland, og jeg kan nu ikke tro, at Stigningen i særlig Grad skyldes, at disse Priser er beregnet for højt, det kan man vel ikke gaa ud fra; derimod kan det vel tænkes, at det er Misforholdet mellem den danske og den tyske Valuta, der gør, at Priserne paa de indførte Varer er saa høje herhjemme. Altsaa, hvad denne Begrundelse for Prisstigningen angaar, synes jeg virkelig, at Regeringen skulde faa lidt Fart i sine Overvejelser af, hvordan man faar et rigtigt Forhold mellem Kronen og Marken, og hvordan man i øvrigt faar sikret, at Prisiniveauet ikke bliver for højt herhjemme, uanset hvorledes det gaar med Eksportpriserne.

Den anden Grund, Priskontrolraadet anfører, er de Prisstigninger, der staaar i Forbindelse med Kornloven, enten direkte eller indirekte, og den tredje Grund, der anføres, er Forhøjelsen af Statsbane-, Post- og Havnetakster, Kommunernes Forhøjelse af Gas- og Elektricitetspriser og Forhøjelsen af Arbejdsløn. Hvad Forhøjelsen af Arbejdsløn angaar, er den saa fantastisk beskeden, at den ikke kan have bevirket mere end højst en ganske lille bitte Brøkdel af disse store Prisforhøjelser. Det er det andet, der er det væsentlige, men det er jo foraarsaget af det offentlige selv.

Der er desværre der den sørgelige Kendsgerning, at efter at man i Dagene fra den 22. til 30. Maj havde fortalt Arbejderne: Nu tager vi Pristalsreguleringen fra jer, men saa garanterer vi ogsaa, at saa er Kilden til Prisstigningen forsvundet, saa skal vi faa et stabilt Prisiniveau, og efter at Socialdemokratiet den 15. Juni igennem sin Agitationspjece havde bedyret med et Ordvalg, der var saa absolut, som det kunde være, at hermed er Prisiniveauet blevet stabilt og Priserne er tvunget til at finde sig til Rette i et Leje, som ikke kan forhøjes saadan uden videre — saa snart det var sket, tog man fat paa ved Forhøjelse af Statsbanetakster og Posttakster og ved